

10/4624

Tahsin BECAN

CHP Yalova Milletvekili

Milli Savunma Komisyonu Üyesi

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Üyesi

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 02.10.2026
Sayı : 1927

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de artan tarımsal girdi maliyetlerinin çiftçiler üzerindeki etkilerinin, ürünlerin üreticinin elinde kalmasının ve düşük alım fiyatlarının nedenlerinin araştırılması; tarımsal üretimin sürdürülebilirliğinin sağlanması, çiftçilerin üretimde kalabilmesi ve ülkemizin gıda güvenliğinin korunması amacıyla Anayasa’nın 98’inci ve TBMM İçtüzüğü’nün 104. ve 105’inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılması hususunu saygılarımızla arz ederiz. 06.10.2026

Tahsin BECAN
Yalova Milletvekili

GEREKÇE

Tarım, yalnızca ekonomik bir faaliyet değil, aynı zamanda ülkemizin gıda güvenliği, kırsal kalkınması ve geleceği açısından stratejik bir alandır. Ancak bugün Türkiye'nin dört bir yanında olduğu gibi Yalova'da da çiftçilerimiz artan üretim maliyetleri ve ürünlerini yeterli değerden satamama sorunu nedeniyle ciddi bir darboğazdan geçmektedir.

Yalova Ziraat Odası yetkililerinin yaptığı açıklamalar, sahadaki tablonun geldiği noktayı açık biçimde ortaya koymaktadır. Mazot, gübre ve diğer girdi fiyatlarındaki artışların çiftçilerin dayanma gücünü aştığı, armut, elma ve şeftali gibi ürünlerin dalında kaldığı, üzümün bağlarda beklediği ve üreticilere ürünleri için düşük alım fiyatları teklif edildiği ifade edilmektedir. Mevcut girdi fiyatlarıyla çiftçinin ayakta kalmasının giderek zorlaştığı ve acil önlem alınmaması halinde tarımsal üretimin bitme noktasına gelebileceği yönündeki uyarılar, tarım sektöründe yaşanan sorunların artık ertelenemez bir boyuta ulaştığını göstermektedir.

Üreticinin temel girdilerinden olan mazot, gübre, ilaç, tohum, elektrik, sulama, işçilik, ambalaj ve nakliye maliyetlerindeki artış, tarımsal üretimin ekonomik sürdürülebilirliğini doğrudan etkilemektedir. Çiftçinin üretim için yaptığı harcama artarken, ürününü hasat ettiğinde elde ettiği gelir aynı ölçüde artmamakta; bunun sonucunda üretici zarar etme riskiyle karşı karşıya kalmaktadır. Yalova'da ürünlerin dalında veya tarlada kalması, yalnızca çiftçinin o yılki gelir kaybı anlamına gelmemekte, aynı zamanda gelecek üretim dönemlerinde çiftçinin yeniden üretim yapabilme kapasitesini de tehdit etmektedir.

Bu kapsamda, Yalova ve Türkiye genelinde tarımsal üretimde son yıllarda yaşanan değişimin, üretim alanlarının ve üretici sayısının nasıl bir seyir izlediğinin ortaya konulması gerekmektedir. Özellikle temel girdilerdeki maliyet artışlarının çiftçinin toplam üretim maliyetine etkisi ayrıntılı biçimde araştırılmalıdır. Yalova'da başta meyvecilik olmak üzere tarımsal ürünlerin dalında veya tarlada kalmasına neden olan ekonomik ve yapısal sorunların belirlenmesi büyük önem taşımaktadır. Üreticilerin ürünlerini değerinde satabilmesi için mevcut alım, pazarlama, depolama ve kooperatifçilik mekanizmalarının yeterli olup olmadığı incelenmeli; ürünün tarladan tüketiciye ulaşmaya kadar geçirdiği süreçte üreticinin karşılaştığı sorunlar bütün yönleriyle değerlendirilmelidir. Üreticinin ürününü hasat döneminde değerinin altında fiyatlarla satmak zorunda kalmasını önleyecek mekanizmaların güçlendirilmesi, planlı üretimin geliştirilmesi, üretici örgütlerinin desteklenmesi, kooperatifçiliğin güçlendirilmesi ve ürünlerin depolanması ile pazarlanmasına ilişkin sorunların çözülmesi gerekmektedir.

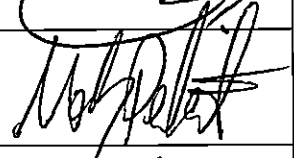
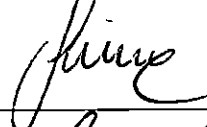
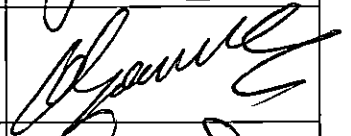
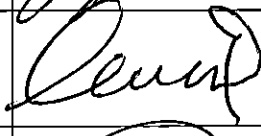
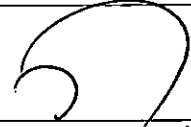
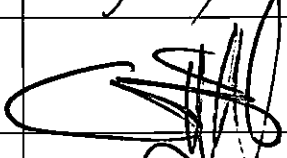
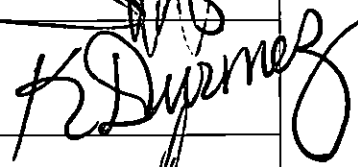
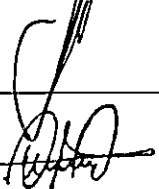
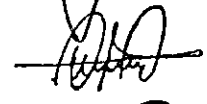
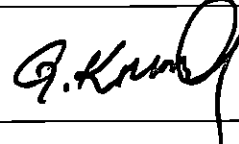
Tarımda yaşanan ekonomik sorunların önemli sonuçlarından biri de çiftçilerin ve özellikle genç nüfusun üretimden uzaklaşmasıdır. Tarımdan elde edilen gelirin yetersiz hale gelmesi, gençlerin bağlarını, bahçelerini ve tarlalarını bırakarak farklı sektörlerde çalışmaya yönelmesine neden olmaktadır. Gençlerin tarımdan kopması, yalnızca bugünün değil, geleceğin üretim kapasitesini de tehdit etmektedir. Tarım arazilerinin boş kalması, üreticilerin yaş ortalamasının yükselmesi ve yeni kuşakların üretime yeterince dahil olmaması, ülkemizin orta ve uzun vadede gıda arzı açısından daha kırılgan hale gelmesine neden olabilecektir.

Bu nedenle tarımsal desteklerin de üreticilerin gerçek maliyetleri ve ihtiyaçları karşısındaki yeterliliği araştırılmalıdır. Mevcut destek mekanizmalarının çiftçinin üretimde kalmasını sağlayıp sağlamadığı, desteklerin girdi maliyetlerindeki artış karşısında yeterli olup olmadığı ve üreticinin yaşadığı ekonomik sorunların çözümünde ne ölçüde etkili olduğu ortaya konulmalıdır. Tarımsal üretimin sürdürülebilirliği için kısa, orta ve uzun vadede uygulanması gereken politikalar belirlenmelidir.

Tarımda yaşanan sorunların ertelenmesi yalnızca çiftçinin gelirini değil, tüketicinin gelecekte erişeceği gıdanın fiyatını ve güvenliğini de etkileyecektir. Üreten çiftçinin korunması aynı zamanda tüketicinin korunması anlamına gelmektedir. Bu gerekçelerle; Yalova ve Türkiye genelinde tarımsal

Üretim sürdürülebilirliğini tehdit eden girdi maliyetleri, ürünlerin üreticinin elinde kalması, düşük alım fiyatları, pazarlama ve depolama sorunları, tarımsal desteklerin yetersizliği ve genç nüfusun tarımdan uzaklaşması gibi sorunların bütün yönleriyle araştırılması; çiftçinin üretimde kalmasını sağlayacak politikaların belirlenmesi, üreticinin ürününü değerinde satabilmesi için gerekli mekanizmaların güçlendirilmesi ve ülkemizin gıda güvenliğinin güvence altına alınması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde Meclis Araştırması açılması zorunlu hale gelmiştir.

..... Sayılı Meclis Araştırma Önergesi İmza Çizelgesi

ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
2. ALİ KARADOĞA	DSAK	
3. TÖRKER İTİS	Bam	
4. Mohir PAZAT	İzmir	
5. Deniz Demir	Ankara	
6. VEDAT GÜNGÖR	KARAKÖK	
7. Semra DİNAR	Ankara	
8. DİHA SARIKAL	Bursa	
9. Ediz ÜN	Edirne	
10. Dr. İlhami Özcan AYGUN	Tekirdağ	
11. Hasan İbrahim ÇARANTE	Çarante	
12. Kadim DURMAZ	Tokat	
13. NURKUN YANTAR	İzmir	
14. Ali ÖZTÜNG	Kahramanmaraş	
15. Gülcan KİS	Mersin	

30.		
29.		
28.		
27.		
26.		
25.		
24.		
23.		
22.		
21.		
20.	Jale Nur Sillis	Eskecher
19.	Can Ayşon	Tekeciog
18.	Nermin Yıldırım Kara	Itatay
17.	Engin ALTAY	İşhanbul
16.	Mustafa Adıgüzel	Ordu